

Сенета Т.В.,

студентка III курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»;

Науковий керівник:

Гаврилова О. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук ВП «Миколаївська філія КНУКіМ», м. Миколаїв

МАНДРІВНИЦТВО ЯК СТИЛЬ ЖИТТЯ ОЛЕСЯ УЛЬЯНЕНКА

Література – це наша робітня, не менш людська, ніж столярна майстерня. Тобі подарована можливість осмислювати і відтворювати, – якщо не використаєш цю даність – тебе розірве на шматки». Олесь Ульяненко

Життя – це вічний пошук себе. І кожен це робить по-своєму, адже ми обираємо свій стиль життя. Хтось мандрівництво, хтось хуліганство, а хтось знаходить вихід, повністю занурившись в себе. Олесь Ульяненко обрав мандрівництво, що, у свою чергу, по-різному впливає на життя особистості, її матеріальну і духовну сферу, систему цінностей, поведінку, інтереси.

Олесь Ульяненко народився у 1962 році в місті Хорол Полтавської області. П'ятнадцятирічним пішов з дому. «Відчув – як не поїду, буде мені капут»[2]. І з цього часу його життя перетворилося на суцільні мандри, які тривали приблизно 20 років. У зв'язку з цим його життя умовно можна поділити на два періоди: життя до мандрівництва і після нього. Щодо другого періоду, то на нього припадає уся творча діяльність письменника. А з цього виходить, що на становлення О. Ульяненка як письменника неабияке значення відіграли мандри. Мандруючи, він бачив увесь той темний бік життя людей, на який ніхто більше не звертав уваги. І саме цій темі присвячені його твори. Найчастіше його героями ставали мешканці суспільного дна, кримінальники та представники звироднілої «еліти». Вивівши на орбіту маргіналів, «гопників» і «босяків», письменник тим самим пробив цілу проблемно-тематичну нішу у вітчизняній літературі, адже до того писати про таке і так було якось не заведено: «Українській літературі я подарував нового героя. Взяв людину з вулиці й кинув її на сторінки нашої моралізаторської літератури, котра тільки й помічала свої плачі та розтирала «сльози по соплях». А тепер уже багато різного з'являється...» [3].

Прикладом цього слугує роман «Софія» (2008) – останній із циклу про злочинниць. Письменницький світ Ульяненка обертається навколо гарних та розбещених жінок з активною життєвою позицією, жінок-діячів. Ці жінки

прагнуть досягти успіху за будь-яку ціну, але в їхні розрахунки зовсім не входить Бог, жорна якого мелють помалу, зате певно... Героїня роману Софія – ще фактично дитина. Вона вбиває, аби самоствердитися...[1].

Дехто називає Ульяненка представником «чорної прози», дехто вбачає у чорноті описуваних ним буднів жагу до життя, до світла в кінці тунелю. Та всі, хто хоч трохи знайомий із романами письменника, визнають: він був такий один в українській літературі і, можливо, так і залишиться самотнім на власній сторінці літературної історії.

Таким же самотнім було і реальне життя Уляна (так називали його друзі). Однокімнатна квартира у віддаленому районі Києва, в якій він помер, недоїдання, недосипання, відсутність родини й дітей – все це до болю нагадує життя героїв десяти його романів і двох повістей. Чималий спадок як для 48-річного письменника.

«У цьому місці, де він писав, він почувався людиною, відчував свою гідність, свій світ. Це був його світ, багатьом незрозумілий», – стверджує режисер Володимир Тихий.

Шістнадцятирічним приїздить до Миколаєва, де з 1978 по 1980 р. навчається в Миколаївському медучилищі. На автора вплинула дійсність великого міста: общаги або кімнати, що винаймали студенти в бабусь у районах так званої приватної забудови – це саме ті місця, де щохвилини перетинаєш з оскаженим від наркотиків та безкарності ворогом. Усе це стає поштовхом для написання повісті «Там, де Південь».

У романі «Сталінка» яскраво зображено голодне і бездомне перебування у Києві, адже дія роману відбувається саме в історичній місцевості міста. Одноименну назву ця місцевість носила з середини 1920-х до початку 1960-х років. На сторінках цього роману прослідковується і морехідка, і служба в Афганістані. Отже, в одному романі міститься майже весь пригодницький детектив самого автора.

За цей час його життя стало схожим на карколомний пригодницький детектив: бурхлива хорольська юність, навчання в медучилищі, мандри на Далекий Схід, морехідка, служба в Афганістані, участь у боротьбі за незалежність України, бездомне й голодне поневіряння в Києві, здобуття єдиної за всю історію Малої Державної премії імені Т. Шевченка (роман «Сталінка»), анафема від православної церкви Московського патріархату (роман «Знак Саваофа»), тавро першого офіційного письменника-порнографа (роман «Жінка його мрії»)... [1].

Кожен читач побачить у його творах «свого Ульяненка», вдумливий читач – не «якогось збоченця», а людину зі складним психологічним типом мислення, людину, котра все своє життя присвятила мандрам, які, у свою чергу, вплинули на погляди письменника, змінили його світогляд.

Список використаних джерел:

1. Ульяненко, О. Софія [Текст] / О. Ульяненко. – Харків, 2015.
2. Ульяненко Олесю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libruk.in.ua/u/88-ulyanenko-oles>. – Назва з екрана.
3. Шебеліст, Сергій Олесю Ульяненко: портрет з натури і без цензури [Текст] / Сергій Шебеліст // Рідний край. – 2011. – №11. – С. 257-259.

Соколюк Н.О.,

студентка I курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»;
Науковий керівник:

Сидоренко Т.В.,

старший викладач кафедри документознавства та інформаційних систем ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,
м. Миколаїв

БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ЯК КОМПОНЕНТ КУЛЬТУРИ

Протягом усього розвитку людства бібліотеки відігравали надзвичайно важливу роль, будучи не лише сховищем інформації, а й місцем передачі знань. У наш час бібліотеки не втрачають своєї значимості, вони відіграють надзвичайно важливу роль в просвітницькій та науковій діяльності, у формуванні громадської думки та суспільства загалом, що є одним з головних аспектів у реалізації демократичних реформ.

Різні аспекти дослідження бібліотеки як компоненту культури порушували у різні часи Т. Добко, Т. Долбенко, Л. Каліберда, А. Кобзаренко, Л. Кононенко, В. Ільганаєва, В. Медведєва, Л. Полікарпова, А. Чачко, В. Ясьмо та ін. Важливим аспектом треба відзначити те, що дослідники із цілісної структури національної культури виділяють бібліотеку як важливу її складову, називаючи бібліотеку феноменом світової культури, фактором розвитку суспільства, розглядають її як соціальний об'єкт культурного призначення, якому відводиться особлива роль у задоволенні інформаційних і культурних потреб суспільства [2].

Сучасний період у бібліотечній теорії характеризується обґрунтуванням нових концепцій для характеристики бібліотеки, її соціальних функцій, суспільної ролі бібліотек як центрів духовного і культурного розвитку особистості.

Обґрунтування бібліотеки як компоненту культури дослідниками здійснено за допомогою культурологічного підходу до визначення її соціальних функцій. Більшість дослідників головною функцією бібліотеки вважають інформаційно-культурну, що витікає зі спроможності культури до відтворення